

Vinkkejä tasa-arvotiedoiksi seurakunnissa

Tasa-arvo työyhteisössä

- **Selvityksen** tekeminen omalta työpaikalta: miten naiset ja miehet ovat jakautuneet eri tehtäviin työyhteisössä (ammatit, tehtävänimikkeet, johtotehtävät). Entä jakautuuko työ tasaisesti esim. työaikojen suhteen? Miten tilannetta voisi tarvittaessa tasapainottaa?
- Anonyymi **kysely** koetusta tasa-arvon toteutumisesta työyhteisössä.
- **Koulutus tai keskustelutilaisuus** tasa-arvosta: miten tasa-arvoa voi tukea ja lisätä työyhteisössä?
 - o Esim. millaista kieltä käytämme puhuessamme toisistamme ja toisillemme. Vähättelekö kieli suoraan tai epäsuorasti tiettyjä ihmisiä, esim. nk. blondivitsit?
- **Tasa-arvosuunnitelman** luominen työpaikalle (tai päivittäminen, jos suunnitelma on jo)
- **Mentorointiohjelman** järjestäminen naisille, jotta he etenisivät työtehtävissä johtotehtäviin.
- **Yhteinen kehityspäivä** seurakunnan työntekijöille ja luottamustehtävien haltijoille. Käsitelkää kirkon toimintaohjetta seksuaalista häirintää vastaan. Keskustelkaa siitä, miten seurakuntanne voi estää häirintää. Miten #metoo näkyy seurakunnassa?
 - o Esim. Porvoon hiippakunnan, Borgå Stiftin ohjeistus löytyy täältä (ruotsiksi) <http://sakasti.evl.fi/sacrista.nsf/sp?open&cid=Content31DC33>
- Jonkin tasa-arvoa lisäävän **käytännön** käyttöönotto työyhteisössä esimerkiksi perheen ja työn yhteensovittamisen helpottamiseksi tai kannustukseksi isyysvapaiden käyttämiseen

Naiset päättäjinä kirkossa

- **Selvitys luottamustehtävissä toimivista:** mikä on naisten määrä ja asema päättäjinä valtuustossamme ja / tai muussa seurakunnan päätöksenteossa? Entä johtotehtävissä? Onko naisia seurakuntaneuvostossa, vanhimmistossa tai muissa päättävissä elimissä? Miksi on tai miksi ei ole? Miten naisia voitaisiin kannustaa tehtäviin? Mitä esteitä osallistumiselle mahdollisesti on?
- **Mentorointiohjelman** järjestäminen luottamustehtävissä toimiville ja / tai niistä kiinnostuneille naisille.
- **Nimittääkää naisia edustajiksesenne** erilaisissa toimielimissä, järjestöissä, seminaareissa ja konferensseissa.
- **Naisten kannustaminen olemaan ehdolla** seurakuntavaaleissa ja ottamaan valtapaiikkoja. Rohkaskaa naisia päätöksentekijöiksi ja kutsukaa heitä osallistumaan. Tehkää suunnitelma siitä, miten naisten osallisuutta saa nostettua. Huomioikaa naisten moninaisuus: toimijoina on hyvä olla myös esim. maahanmuuttajataustaisia naisia.
- Päättävässä asemassa olevien **naisten esiin nosto** esimerkiksi seurakunnan kirjoituksissa ja tilaisuuksissa.

Tasa-arvo vapaaehtoistehtävissä ja -toiminnassa

- **Vapaaehtoistehtävien roolitus:** Seurakunnissa on paljon maallikkotehtäviä/vapaaehtoistehtäviä. Selvittäkää naisten ja miesten osallistumista eri toiminnan muotoihin ja laatikaa suunnitelma siitä, miten eri sukupuolia saataisiin tasapuolisesti mukaan.
 - o Antakaa seurakuntalaisten itse kertoa, mitä he osaavat ja haluaisivat tehdä. Antakaa tilaa maallikoille toteuttaa ideoita ja toimintaa. Miettikää yhdessä, kuinka paljon naisia ja miehiä osallistuu mihinkin toiminnan muotoon. Jakakaa tehtäviä osaamisen tai kiinnostuksen, ei sukupuolen mukaan.

- **Kannustakaa naisia** puhumaan, opettamaan ja esiintymään seurakunnassa.
 - o Antakaa naisten jakaa sitä osaamista ja kokemusta, jota heillä on, kullekin yksilölle ominaisesta näkökulmasta. Laatikaa suunnitelma tai ohjelmakartta, jossa on naisia puhumassa, pitämässä puheenvuoroja, tms. Jos puhujina on nainen ja mies, on tärkeää kirjata suunnitelmaan, miten esiintyjät roolitetaan tasavertaisina.
- **Toiminnallisen tasa-arvosuunnitelman tekeminen** tasa-arvon edistämiseksi seurakunnan toiminnassa
- **Nuorisotyö:** Huomioikaa sukupuolisensitiivisyys ja stereotyyppien välttäminen lasten ja nuorten ryhmissä.
 - o Kannustakaa nuorten toiminnassa mukana olevia nuoria hakeutumaan opiskelemaan kullekin kiinnostavaa tai ominaista alaa sukupuolesta riippumatta. Kannustakaa heitä opiskelemaan erilaisia kirkollisia ja seurakunta-ammatteja sukupuolesta riippumatta, myös papeiksi ja pastoreiksi. Miettikää, miten voitte nuorten kanssa kartoittaa heidän taitojaan ja tukea heitä eteenpäin. Kyseessä voi olla vaikka somekampanja!
 - o Järjestäkää tilaisuus, jossa nuorten naisten äänet pääsevät esiin seurakunnallenne ominaisella tavalla.
- **Maahanmuuttajatyö:** Seurakunnat tekevät paljon maahanmuuttajatyötä ja voivat osaltaan tukea erityisesti maahanmuuttajanaisia itsenäisessä elämässä. Käykää myös sukupuolten tasa-arvon periaatteita läpi. Laatikaa muutaman sivun kirjalliset ohjeet, mitä asioita käsitellään. Niitä voivat olla mm. itsemääräämisoikeus, oikeus työhön ja omaan talouteen, äänestäminen ja vaikuttaminen yhteiskunnassa, sananvapaus ja oikeus turvalliseen ja väkivallattomaan elämään. Huomioikaa ohjeistuksessa myös se, mitä tehdä, jos oikeudet eivät toteudu. Kenen puoleen voi kääntyä?
 - o Samaa ohjeistusta voi käyttää myös muussa sosiaalisessa työssä, kuten nuorten ryhmissä.
- **Tiedotus:** pohtikaa, miten voitte huomioida sukupuolten tasa-arvon sisäisessä ja ulkoisessa viestinnässänne.